

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LII. ÉVFOLYAM 2012. 3. SZÁM

Legkisebb ár helyett korrekt árakat

Tolnay Tibor, az ÉVOSZ elnöke az építőipar jelenéről és jövőjéről (12–13. oldal)

**Cégvezetők
a kilátásokról**

3–7. oldal

**Több alapítás,
mint amennyi törlés**

14–15. oldal

**Az innováció
hét éve következik**

16. oldal

TARTALOM

ELEMZÉS

BusinessEurope:
Strukturális reformok vagy leszakadás..... 2

FÓKUSZBAN

A növekedés új irányai 3–5
Konferencia a felmérésről, képekben.... 6–7
Környezetvédelmi termékadj:
nem az egyszerűsítés irányába mutat 8
2012: több a kockázatos cég 9

NAPIRENDE

Időt nyert a kormány 10–11

NAGYÍTÓ

Legkisebb ár helyett korrekt árakat ..12–13
Kétszer annyi céget alapítottak,
mint amennyit töröltek 14–15

BRÜSSZELI HIRADÓ

Horizon 2020.....16
A kohéziós politika jövője –
munkaadói szemmel.....17
A gazdasági növekedéshez
szükséges képességek.....17

CSR-HÍREK

Akción a biztonságos internetért 18
Tizenkétmillió eurót gyűjtött az IKEA...19
A hulladékhegyek ellen küzd a Kraft ...19

GONDOLATJEL

A tudásgazdaság kézikönyve.....20

A Magyar Gyáripár
az MGYOSZ hivatalos havilapja –
Kiadja a Munkaadók és Gyáripárosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth L. tér 6–8.
Telefon: 06 (1) 269-2227
E-mail: mgyosz@mgyosz.hu
Internet: www.mgyosz.hu
Korrekció: Papiruszportál Kft.
Fotó: Vámos Judit
Tördelőszerkesztő: Újvári Zoltán
Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu
Telefon: 06 (1) 269-2227

ISSN: 1219-6193

BusinessEurope: Strukturális reformok vagy leszakadás

Az euró megerősítése, a tagállamok költségvetéseinek konszolidációja és a nemzetgazdasági szintű strukturális reformok végrehajtása – ezek lesznek az uniós tagállamainak legfontosabb feladatai a következő időszakban. A BusinessEurope Reform Barométer elnevezésű, évente ismétlődő elemzése Magyarországról vegyes képet vázol: míg például a külkereskedelmi mutatókban előkelő helyen állunk, egyes munkaerőpiaci adatokban utolsók vagyunk az unióban.

BUSINESSEUROPE

A BusinessEurope megállapítása szerint az euró megerősítése létfontosságú a gazdasági növekedés beindítása és a határokon átívelő befektetések szempontjából egyaránt. A közös valuta megerősítése azonban önmagában nem elégséges. A nemzeti szintű strukturális gazdasági reformok és a fiskális egyensúly megteremtése minden tagország számára komoly kihívást jelent 2012-ben, ezen intézkedések nélkül pedig elképzelhetetlen a gyors gazdasági fellendülés Európában. Az ideai felmérésben a tagállamok munkaadói szervezeteit arról is megkérdezték, 2012-ben mely területeken látják elkerülhetetlennek az átfogó reformok elindítását. A kutatásban részt vevő szervezetek 2012-ben az első három helyen a közkiadások szintjét, irányait, az adópolitikai változásokat, illetve a nyugdíj- és egészségügyi kiadások rendszerének átalakítását említették. Az országok közötti különbségekre – és Magyarország helyzetre – vonatkozóan a következő öt fő területre terjedt ki az elemzés:

Productivitás és befektetések: Magyarország a GDP-hez viszonyított K+F költést tekintve a 18. helyet, a magánbefektetések szempontjából pedig a 15. helyet foglalja el az EU-ban, míg a produktivitás esetében a 22. helyen áll.

Kereskedelem és versenyképesség: Ezen a területen Magyarország kiemelkedően teljesített, hiszen több export-mutató terén is a legjobban teljesítő 5 tagország közé tartozunk.

A munka világa: A 32 elemű listában (az EU-tagállamok mellett az USA, Norvégia, Svájc, Japán és Izland is helyet kapott) a foglalkoztatás szintjét vizsgálva az utolsó helyet foglaljuk el. A 15–24 év közötti munkavállalók esetében az utolsó előtti, míg az 55–64 éves korcsoportban a 30. helyre került Magyarország. A munkanélküliséget tekintve a szintén nem túl kedvező 24. helyet sikerült elérnünk.

Közkiadások, államadósság és költségvetési pálya: Magyarország az államadósság GDP-hez viszonyított mértékét tekintve a 20. helyet foglalja el az összesített listában, ugyanakkor a költségvetési hiány tekintetében csak Norvégia előzi meg hazánkat, míg az adóterhelést illetően a 15. helyet foglaljuk el.

Pénzügyi szektor stabilitása: A válság hatására számos új szabályozó eszközt vezettek be a pénzügyi szektorban. Uniós és hazai szinten is fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy a szigorúbb szabályozási környezet ne vesse vissza a pénzügyi intézmények hitelkihelyezési hajlandóságát annyira, ami már veszélyezteti a növekedési kilátásokat. A pénzügyi szektort érintő mutatókban Magyarország szintén a hátsó régióban található.

Dr. Rolek Ferenc, az MGYOSZ alelnöke, aki részt vett a konferencia egyik panelbeszélgetésén

A NÖVEKEDÉS ÚJ IRÁNYAI

Gyors pozitív változást nem várnak a magyar cégvezetők a világgazdasági kilátásokban. Hároméves távlatban azonban 80 százalékuk kedvezőnek látja vállalata jövőjét – többek között ez derül ki az első magyarországi vezérigazgatói felmérésből, melyet a PricewaterhouseCoopers a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének közreműködésével készített el a közelmúltban.

A PricewaterhouseCoopers minden évben elkészíti globális vezérigazgatói felmérését, melynek keretében a világ meghatározó vállalatainak vezetőit kérdezik várakozásaikról, a gazdaság és az általuk vezetett cég kilátásairól. A felmérés eredményeit hagyományosan a davosi Világgazdasági Fórumon mutatják be az üzleti szféra szereplőinek. A PwC magyar leányvállalata a globális felmérés mintájára idén először elkészítette a magyar vezérigazgatói felmérést is, melynek lebonyolításához a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségét kérték fel partnernek. Az MGYOSZ készséggel állt ebben tagvállalatának rendelkezésére, hisz a felmérés során megkérdezett közel 70 cégvezető körében meghatározó arányt képviseltek a tagvállalatok vezetői és az MGYOSZ vezető tisztségviselői. A felmérés eredményeit március 8-án egy konferencia keretében mutatták be.

Globális kitekintés

Az immáron ötödik éve tartó gazdasági válság a világon mindenhol arra késztetheti a cégvezetőket, hogy gondolják át korábbi stratégiájukat, és a gyorsan változó gazdasági és politikai környezethez rugalmasan alkalmazkodni képes stratégiát, vállalatvezetői módszereket alkalmazzanak a növekedés érdekében.

A FELMÉRÉS

Az első magyarországi vezérigazgatói felmérésben 9 iparágból közel 70 hazai nagyvállalat vett részt. A kutatás 2011 novembere és 2012 januárja között személyes megkereséssel készült. E felmérés a globális vezérigazgatói felmérés mintájára készült, amit a PwC idén 15. alkalommal készített el. Ebben hatvan ország 1258 vállalatvezetőjét kérdezték meg a gazdasági környezetről és a növekedési kilátásokról.

Akár a globális, akár az európai, illetve magyar várakozásokat vetjük össze, a vállalatvezetők egybehangzó véleménye, hogy a bizonytalan gazdasági növekedés jelenti a legnagyobb veszélyt a növekedési kilátásokra. Ezen túl a magyar vállalatvezetők – összhangban az európai és globális szereplőkkel – kritikus tényezőként említették az árfolyamok ingadozását, a növekvő adóterheket, az államháztartási hiány és az államadósság csökkentésére tett kormányzati lépéseket és a tőkepiaci stabilitás hiányát. Magyarországon, hasonlóan Kelet-Közép-Európa más államaihoz, a második helyen az árfolyamok ingadozása szerepel kockázati tényezőként, mely elsősorban a kiszámíthatóság hiányára és a vállalati tervezés ebből fakadó nehézségeire hívja fel a figyelmet.

A gazdasági tényezőkön túl a kritikus faktorok a vállalati növekedésben a magas energiaárak, a fogyasztási szokások tartós megváltozása, a szakemberhiány, a finanszírozási forrásokhoz való nehéz hozzáférés és a stabil beszállító partnerek hiánya.

A vállalatvezetők várakozásait tekintve a felmérés eredményei alapján elmondható, hogy bár az előttünk álló 12 hónapra a magyar cégvezetők növekedési kilátásaikat igen pesszimistán ítélik meg mind európai, mind globális társaikhoz képest, ám három év távlatában, nemzet-

FÓKUSZBAN

közi összehasonlításban már optimisták. Ez azt jelzi, hogy a magyar vállalatvezetők jól kezelik a külső környezetből fakadó változásokat, és bár továbbra is jellemző az ebből fakadó bizonytalanság érzete, rendelkeznek olyan tervvel, stratégiával, jövőképpel, ami megalapozza cégük növekedését. Ez mindenképpen biztató.

Mi kell a piaci részesedés növeléséhez?

A magyarországi cégvezetőkkel készített interjúkból az derül ki, hogy 2011-ben a legtöbb megkérdezett vállalat (23 százalék) stratégiájának középpontjában a már meglévő piacokon megszerzett részesedés növelése áll, ez a növekedés elsődleges forrása. A növekedéshez szükséges a helyi piaci igényeknek megfelelő termék, mely már figyelembe veszi a helyi fogyasztói igényeket és sajátosságokat. A korábbi, tisztán exportorientált külkapcsolatok ennek megfelelően átalakulóban vannak. A globális léptékű terjeszkedés a hazai vállalatok terveiben kisebb súllyal szerepel (6 százalék).

Fontos növekedési forrásnak tartják továbbá az új termék vagy szolgáltatás kifejlesztését (23 százalék). A piaci pozíciók megerősítésére tett fontos tényezőként említik a vállalat termék- vagy szolgáltatásportfóliójának bővítését és fejlesztését. Emiatt a vállalatvezetők közel 70 százaléka tartja kulcsfontosságúnak a K+F+I fejlesztéseket, melyek területén Magyarország jelentős lemaradásban van: a KSH adatai szerint a K+F ráfordítások évek óta alig több mint 1 százalékát teszik ki a hazai GDP-nek. Minden vállalatvezető kívánatos célnak tekintette az elmozdulást a tudásalapú gazdaság felé – melyhez Magyarország jelentős potenciált rejt –, de ehhez elengedhetetlen az állami szerepvállalás. Az MGYOSZ gazdasági prioritásai között is kiemelt helyen szerepel az állam innovációs szerepvállalásának növelése, az EU-források erre

RÖVID TÁVRA TERVEZNEK

A kiszámíthatatlan gazdasági környezet miatt a magyar vállalatok többségénél a rövid távú tervezés került előtérbe. Öt évnél hosszabb távra csupán a megkérdezett cégvezetők egyötöde tervez. Sokan hangsúlyozták: a törvényi szabályozások és a makrógazdasági trendek kiszámíthatatlansága, valamint a lehetséges adóemelések miatt a stratégiai célkitűzéseket jobb rugalmasan kezelni.

a területre történő célzott átirányítása. Kevesebben számolnak vele, de egyre nagyobb arányban nyitottak a vállalatvezetők a nem organikus fejlődési lehetőségekre, vállalati fúziókra, illetve felvásárlásokra (16 százalék) és stratégiai szövetségek megkötésére (3 százalék).

A megkérdezett vállalatvezetők háromötöde számolt be arról, hogy a külső környezeti bizonytalanságok ellenére 2011-ben sikerül teljesítenie stratégiai célkitűzéseit. Azaz többnyire reális és teljesíthető célokat jelöltek ki, valamint a stratégiai és a fejlődési irányvonal is megfelelően lett megválasztva. Ezek a tapasztalatok szintén megalapozzák a hosszú távú optimizmust.

A legfőbb külső veszélyforrások

A növekedést és a vállalati stratégiát befolyásoló legfőbb bizonytalansági tényezőként a hazai cégvezetők közel 80 százaléka a gazdaságpolitikai és szabályozási környezet változását határozta meg. Ahogy már említettük, ez a tényező bár globális szinten is jelentős veszélyfaktorként szerepel a megkérdezettek körében, Magyarországon feltűnően hangsúlyos. A kiszámíthatatlan gazdasági növekedés, az államadósság, az államháztartási hiány csökkentésének kérdése, illetve az ennek érdekében bevezetett kormányzati intézkedések a vállalatvezetők többsége szerint jelentős veszélyt rejt növekedési kilátásaikra nézve. Ezek között a kockázati tényezők között kiemelt szerepük van a vállalkozások adópolitikáját érintő intézkedéseknek. A vállalatvezetők háromnegyede gondolja azt, hogy ez meghatározza a cég stratégiáját. A pozitív irányú intézkedések, mint az új munka törvénykönyve és a társasági adó csökkentése mellett a megkérdezettek üdvözlik az államadósság mérséklésére irányuló szándékot, ugyanakkor intenzívebb párbeszédet sürgetnek a gazdaság szereplőivel és érdekképviselleteikkel.

„Együttműködésre, partneri viszonyra van szükség annak érdekében, hogy a nehézségek ellenére sikeresek legyenek a magyarországi vállalkozások”

Dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke,
a BusinessEurope alelnöke

A vállalati egyensúly megteremtése

A felmérésből kiderül, hogy a vállalatvezetők folyamatosan vizsgálják saját cégük szervezeti felépítését. A földrajzi terjeszkedés helyett az itthoni cégvezetők inkább belső erőforrásaik racionalizálásával keresik a megoldást a növekedés előmozdítására. A megkérdezett vezetők több mint 80 százaléka tervezi egy év távlatában a ráfordítások optimalizálását és a személyzeti struktúra átalakítását. A cégek közel 30 százaléka lehetséges eszközként említett valamely vállalati folyamat vagy funkció kiszervezését, és hasonló arányban (23 százalék) említették a korábban hasonló módon kiszervezett folyamat visszaépítését a vállalati tevékenységek körébe. A nem organikus vállalati fejlődés formái is súlyt kapnak a tervek között, 5–20 százalékban említették ennek valamely formáját. A cégfelvásárlásokon kívül új utat jelenthet a stratégiai szövetségek és vegyes vállalatok létrehozása, melybe a vállalkozások egyötöde fogott bele 2011-ben, de 2012-ben már egyharmaduk tervezi ilyet.

A jövő kulcsa

A felmérés eredményei alapján a vállalatvezetők többsége kiemelkedő növekedési tényezőnek tekinti a vállalaton belüli tehetségmenedzsmentet. A felmérés fontos és előremutató tapasztalata ezenfelül az, hogy a megkérdezettek közel háromnegyede annyira fontosnak tartja az emberi erőforrások fejlesztését, hogy közvetlen befektetések útján kész aktív szerepet vállalni a nemzeti versenyképesség és társadalmi jólét erősítésében is. A megkérdezettek körében minden második interjúalanyuk a tervei között szerepelt, hogy az elkövetkező három évben növelje befektetéseit a képzett munkaerő létrehozása és támogatása terén. Ennek részbeni oka az, hogy ma Magyarországon a vállalatok

sokszor szembesülnek a képzési rendszer hiányosságával. Hiányzik a megfelelő és alkalmazható tudású munkaerő, sokszor a kellő motiváció és a fejlődési, tanulási hajlandóság is hiányzik. Ennek oka többnyire a szakképzési rendszer hiányosságaira vezethető vissza. Amellett, hogy sok esetben a vállalkozások maguk igyekeznek képezni a szükséges munkaerőt, sürgetik a versenyképes oktatási rendszer megteremtését. Az MGYOSZ is hangsúlyozza, hogy az alacsonyan képzett munkaerő alacsony foglalkoztatási szintje a gazdasági növekedés egyik legnagyobb akadály, melynek kezelésére a közfoglalkoztatási rendszer nem elegendő, a helyzet kezelése összehangolt munkaerőpiaci és gazdasági intézkedéseket igényel. Fontos és lényeges kérdés a járulékkerhek csökkentése is, és a munkáltatókkal való folyamatos egyeztetés, főként a bérköltségeket érintő intézkedéseknél.

Kiszámítható közeg kell

„Sokan úgy gondolják, hogy válság idején természetes és éppen ezért elfogadható az üzleti környezet kiszámíthatóságának romlása” – hangsúlyozza dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke. „Ez azonban éppen fordítva van. A válság közepette van igazán szüksége arra a vállalatoknak, hogy kiszámítható körülmények mellett tervezhessenek, enélkül ugyanis lehetlenné válik a kilábalás. Tudomásul kell vennünk, hogy jelenleg a nemzetközi közösség pozitív megítélése minden korábbinál fontosabb. A Magyarországon működő vállalatok sikerének szempontjából létfontosságú az EU, a nemzeti kormányok, az IMF, a működő tőke és a pénzügyi befektetők bizalmának visszaszerzése” – mondja dr. Futó Péter.

Bálint Adrienn

EGYELŐRE SZKEPTICIZMUS

A globális szinten megkérdezett 1258 cégvezetőnek több mint a fele szkeptikus a világgazdaság ideai fellendülésével kapcsolatban. Több mint 80 százalékuk azonban – rövid és hosszú távon egyaránt – mégis hisz saját vállalata növekedésében. A magyar cégvezetők hasonlóan vélekednek. Alig egyötödük bízik a makrogazdasági trendek javulásában a következő egy évben. A következő három évre már kedvezőbbnek ítélik kilátásaikat.

„A hazai vezérigazgatók készen állnak arra, hogy a pusztta védekezés helyett kihasználják a változásban rejlő lehetőségeket”

George Johnstone vezérigazgató,
PricewaterhouseCoopers

Konferencia a felmérésről, képekben

Lakatos Péter, Kozma András, Gablini Gábor, Lőcsei Tamás

Gablini Gábor,
a GÉMOSZ elnöke

Rolek Ferenc (középen), az MGYOSZ alelnöke
konzultál a társszervezőkkel

Együtt a PwC-csapat: George Johnstone vezérigazgató,
(középen), Nick Kós, a PwC Magyarország könyvvizsgálati
üzletágvezetője

Wimmer István, az MGYOSZ főtitkára,
dr. Futó Péter elnök

A BusinessEurope főtitkára videón küldött
 üzenetében az együttműködés fontosságáról beszélt

Lőcsei Tamás, a PwC cégtársa, dr. Futó Péter középen
 és balra Nick Kós, A PwC üzletágvezetője

Lőcsei Tamás, a PwC cégtársa
 moderatori szerepben

Lakatos Péter, az MGYOSZ alelnöke

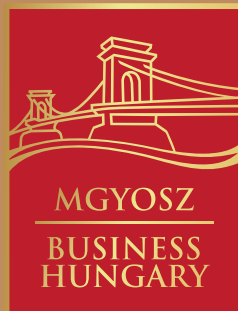
Bojár Gábor, Graphisoft elnöke

KÖRNYEZETVÉDELMI TERMÉKDÍJ: NEM AZ EGYSZERŰSÍTÉS IRÁNYÁBA MUTAT

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) az utóbbi időben több jelzést kapott tagvállalataitól arra vonatkozóan, hogy a 2011-ben bevezetett környezetvédelmi termékdíj jelenlegi formájában túlzott adminisztratív terhet ró a hazai cégekre. Az MGYOSZ felhívja a figyelmet, hogy az elmúlt hónapok tapasztalatai alapján az egyébként üdvözlendő bürokráciacsökkentő tervekkel éppen ellentétes hatást vált ki a termékdíj jelenlegi formája, mindez pedig plusz nehézséget jelent a hazai vállalati szektornak.

A kormány által még 2011-ben meghirdetett Egyszerű Állam Program célja összességében éves szinten mintegy 500 milliárd forinttal csökkenti a vállalkozások adminisztrációs költségeit. A legnagyobb hazai munkaadói szervezet üdvözölte a bejelentést, hiszen összhangban van álláspontjával: a magyar vállalkozói szektor versenyképességének egyik legkomolyabb gátját a fölösleges adminisztratív terhek jelentik. Az MGYOSZ éppen ezért sajnálattal tapasztalja, hogy a bürokráciacsökkentés terén Magyarországon a vállalatoknak újabb nehézséggel kell megküzdeniük. A versenyszféra 60 százalékát képviselő MGYOSZ tagvállalataitól egyre több jelzést kap arra vonatkozóan, hogy a környezetvédelmi termékdíj hatályos formájában túlzott adminisztratív teher a hazai vállalkozásoknak, a szabályozás átgondolása ezért mindenképpen szükséges.

2011-ben egy a környezetvédelmi termékdíjjal összefüggő módosító indítvány a törvény hatályát az Európában megszokott „csomagolás” helyett a „csomagolószerek” körére helyezte, az alanyi hatályt pedig ennek megfelelően a csomagolószereket előállító társaságokra terjesztették ki. Az eredetileg bürokráciacsökkentő célú módosítás következtében ma olyan áruk is a termékdíjas szabályozás hatálya alá tartoznak, melyek korábban nem voltak érintettek, és nem származik belőlük csomagolási hulladék az ország területén. Jó példa erre a fóliasátrak mezőgazdasági célú létrehozása, mely kapcsán a felhasználóknak nyilatkozniuk kell arról, hogy nem csomagolási célra használják a fóliát. Mindez lényegében azt jelenti, hogy minden olyan anyag esetében, mely alkalmas lehet

csomagolásra is, mind a felhasználót, mind a gyártót jelentős többletadminisztráció terheli. Ugyanakkor a hazai vállalkozások döntő részének üzleti folyamatai nem korlátozódnak belföldre, hanem kiterjednek a közvetlen importra és exportra. Ezekben az esetekben továbbra is kötelezettek maradnak a csomagolószert és csomagolást importáló és exportáló vállalatok is, azaz a módosítás nem eredményezte a kötelezetti kör jelentős csökkenését.

A jelenlegi szabályozás további problémája, hogy a belföldi csomagolószergyártók hátrányba kerültek a külföldi versenytársaikkal szemben, mivel előbbieknél a jelentős adminisztrációs és finanszírozási többletköltségek mellett a termékdíjat már az értékesítés alkalmával fel kell számolniuk, szemben az importtal. Ez utóbbi esetben csak a csomagolt termék értékesítése után keletkezik termékdíj-kötelezettség. Ezt az anomáliát a törvényhozó bonyolult visszaigénylési, illetve átvállalási eljárás lehetőségének megteremtésével kívánta orvosolni, amely azonban csak korlátozottan alkalmazható, és érvényesítéséhez számtalan adminisztratív lépésre van szükség a vállalati oldalról. Ezzel összefüggésben az adminisztráció pontos elvégzése miatt sok cégnél napi szintű nyilvántartás vezetése vált szükségessé, ami jelentős és felesleges terhet ró számos hazai vállalkozásra.

Az MGYOSZ a hazai gazdasági növekedés beindítása érdekében elengedhetetlennek tartja a magyar vállalkozások adminisztratív terheinek további csökkentését. A termékdíjjal összefüggő konkrét ügyben pedig gyors és konstruktív párbeszéd folytatását javasolja az érintett kormányzati és érdekvéleményi szervek között.

2012: több a kockázatos cég

Romlott a kelet-közép-európai kockázatos cégek aránya, bár egyes országokban pozitív elmozdulás van – derül ki a Coface Hungary nemzetközi hitelbiztosító friss adataiból. A Coface által vizsgált hazai cégek közül minden második számít nagyon vagy közepesen kockázatosnak, de a hazai arány már jobb a régiósnál.

Az elmúlt években nőtt azoknak a kelet-közép-európai cégeknek a száma, amelyek üzleti szempontból kockázatosabb besorolást kaptak – szögezi le Bagyura András, a Coface Hungary kereskedelmi igazgatója. 2011-ben a céges pénzügyi kockázati tényezők miatt a kelet-közép-európai cégek 54 százalékát közepesen kockázatosnak vagy kockázatosnak minősítette a Coface. Ez az arány valamivel több mint 5 százalékponttal magasabb, mint a 2010-es volt (48,33 százalék).

Romániában dinamikus növekedés segíti a cégeket, ám ennek ára a nagy politikai bizonytalanság. Lengyelország jól teljesít, s a lengyel cégek kockázati helyzetében pozitív változások következtek be. Csehországban és Szlovákiában a helyzet a külső konjunktúra alakulásától függ. Sok a kérdőjel – mondja Bagyura, s állítja, nem a cégek teljesítményétől, hanem elsősorban a politikai, gazdaságpolitikai döntésektől függ, merre mozdul Európa az idén. Nagy a bizonytalanság, azonban biztos: az idén el kell dőlnie annak, merre halad Európa, sikerül-e megteremteni a növekedéshez való visszatérés feltételeit, és mindezt hogyan értékelik a befektetők és a minősítők. A Coface úgy látja, hogy ha nem lesz az idén érdemi javulás, akkor tovább szaporodnak a cégek nehézségei. Sok cég fennmaradása eleve a gazdasági növekedéstől függ.

Tavaly leginkább a lengyel cégek megítélése romlott ugyan egy korrekció miatt, ugyanis korábban a régió belül indokolatlanul jó volt a megítélésük. Ezzel együtt is a régióban a szlovák és román cégek bizonyultak a leginkább kockázatosnak. A magyar cégek esetében csekély a javulás, de ezzel együtt is folyamatosan 50 százalék körül van a Coface által kockázatosnak minősítettek aránya. Ez egyébként nem éri el a régiós átlagot, s Kelet-Közép-Európán belül a magyar cégek kevésbé tűnnek kockázatosnak. A tavalyi évhez képest 51,36-ról 49,84 százalékra csökkent a hazai kockázatos vállalatok aránya (a Coface egy 10-es skálán osztályozza a cégeket, ahol az 1-es a legrosszabb, a 10-es a legjobb besorolást jelenti). Ugyanakkor a kockázati szinteket is kibontva megerősítést nyer, hogy a leginkább kockázatosnak minősített (1 és 5

közé eső besorolásokban) csökkent a hazai cégek aránya. Ezen belül az 1 és 3 értékek közötti (tehát a legrosszabb kockázati kategórián belül) csökkent igazán a cégek aránya.

Ahhoz, hogy ezt megfelelő kontextusba helyezzük, vizsgálni kell a mögöttes folyamatokat – mutat rá Bagyura András, felhívja a figyelmet arra, hogy az adatokban mindig egyéves csúszással jelennek meg a folyamatok, a minősítések az előző év beszámolója alapján készülnek. Azaz a 2011-es javulás a 2010-es év eredményeit mutatja. A 2010-es esztendő pedig sikeres volt, ám kérdés, hogy 2011-ben hogyan sikerült gazdálkodni. A gazdasági folyamatok alapján valószínűsíthető, hogy romlik a helyzet az előző évihez képest, nem kis részben azért, mert egyrészt nem javult a gazdálkodási környezet s a konjunktúra, másrészt pedig gyengült a forint árfolyama, ami részben az importőrök számára okozott veszteséget, de ennél is súlyosabb hatással volt azokra a cégekre, amelyek akár a bankok, akár a szállítók felé devizahitellet rendelkeztek. A tavalyi év végén tapasztalható folyamatok kísértetiesen hasonlítanak a 2008-as pénzügyi krízis folyamataira, s a helyzetet súlyosbítja, hogy a cégekre mind nagyobb teher rakódik, akár az adó- és járulékkötelezettségeket, akár például az inflációt nézzük.

Nagy és fontos kérdés, hogyan alakul az idén ezeknek a cégeknek a megítélése. Figyelni kell a partnercégek tevékenységét – tanácsolja Bagyura. Ennek érdekében korai információgyűjtéssel, cégminősítéssel, monitoringszolgáltatások igénybevételével kell operálni, ugyanis az így fellépő hitelezők jóval nagyobb arányban jutnak a pénzükhöz, mint azok, akik kívárnak.

A Coface egyébként folyamatosan figyelemmel kíséri a vállalati fizetési gyakorlatot minden olyan országban, ahol jelen van. Így rendszeresen felhívja a figyelmet a lehetséges kockázatokra. Rendszeresen készít jelentéseket – amelyet folyamatosan aktualizál – az egyes országok és ágazatok kockázatairól, valamint 155 országra érvényes „üzleti környezet” értékelési rendszeréről. Az aktuális értékelések angol nyelven a <http://www.coface.hu> oldalon elérhetőek, díjmentesen letölthetőek. **MGY**

MIKOR LESZ JAVULÁS?

A cégek minősítése akkor javulhat, ha teljesítményük is javul. Ehhez többek között gazdasági növekedés, belső és külső konjunktúraélénkítés is kellene. Ennek nem látásának nyomai. Sőt, mert bár tavasszal beindult a Mercedes kecskeméti gyárában a termelés (ami segíti az export növekedését), ez várhatóan csak arra lesz elegendő, hogy kiegyenlítse a Nokia- és az ahhoz hasonló gyárbezárások, vagy éppen a Malév csődjének tovagyűrűző hatását. Több biztató jel egyelőre nem látszik.

IDŐT NYERT A KORMÁNY

Június végén eldőlhet, hogy befagyasztja-e az Európai Unió a Magyarországnak megítélt kohéziós források 29 százalékát a jövő évtől. A pénzügyminiszterek tanácsa, az Ecofin addig adott haladékot a magyar kormánynak, hogy hatékony lépéseket tegyen a költségvetési hiány tartósan 3 százalék alá szorításáért.

PÉNZÜGYKUTA- TÓ: 0,7 SZÁZALÉ- KOS CSÖKKENÉS

A Pénzügykutató Zrt. 2012-re 0,7 százalékos gazdasági visszaesést vár 5,5 százalékos infláció mellett. Az idei költségvetést a kormány 0,5 százalékos GDP-növekedéssel és 4,2 százalékos inflációval készítette. A háztartások fogyasztása (1,6 százalékkal) és a beruházások (1,5 százalékkal) is visszaesnek ebben az évben, és ennél is erőteljesebben a reálkeresetek, 4,4 százalékkal. (A bruttó keresetek várhatóan 8 százalékkal emelkednek.) Ugyanakkor a kivitel 6 százalékkal, a behozatal pedig várhatóan 5 százalékkal nő 2012-ben, a különbség gyarapítja a GDP-t.

Mindenről és mindenek az ellenkezőjéről is írnak mostanában a magyar gazdasággal kapcsolatban. Nem véletlenül. Az egyik nap még arról lehetett hallani, hogy még az EU-IMF-megállapodás előtt devizakötvényt bocsát ki a magyar állam. Erről az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatója beszélt először a Reutersnak, majd a Gazdasági Rádióknak is. Úgy vélte, ha a hangulat kedvező, akkor Magyarország még az IMF-megállapodás előtt kibocsáthat devizakötvényt, az idén lejáró, mintegy 5 milliárd eurónyi adósság finanszírozására.

A nemzetgazdasági tárca viszont úgy vélte, az IMF-EU-megállapodás birtokában lehet a legkedvezőbb feltételeket elérnie Magyarországnak egy devizakötvény-kibocsátáshoz. S hangsúlyozták, a kormány elkötelezett a hiteltárgyalások mielőbbi megkezdése mellett. Hozzá tették, hogy ezt a kabinet többször és hangsúlyosan kinyilvánította, és már számos lépést meg is tett ennek érdekében. Ennek hangsúlyozása sem véletlen: az utóbbi időben mind több szakértő vélte úgy, a magyar kormány nem is igen akar megállapodni, amit kormányzati körökből rendre cáfolnak. A nemzetgazdasági tárca közleménye hangsúlyozza, az államháztartás finanszírozása stabil, az Államadósság Kezelő Központ által elkészített és időarányosan sikeresen végrehajtott finanszírozási terv szerint biztosított.

Nem véletlen az egymásnak némileg ellentmondó nyilatkozatdömping. A gazdasági tárca éppen azon dolgozik, hogy minden módon világhosszá tegye együttműködési készségét, s hogy közben tartja az ország költségvetését. Csak így

tudja meggyőzni az EU-t, hogy tartósan is rendben lesznek a költségvetés számai. Először fordult elő ugyanis az Európai Unió történetében – s ez éppen Magyarországot érintette –, hogy túlzottdeficit-eljárás keretében kohéziós források befagyasztásáról döntött, még ha csupán a jövőre nézve és feltételesen is. Az Európai Bizottság javaslatára a kohéziós forrásokból az éves keret 29 százalékának megfelelő 495 millió eurót fagyasztanak be 2013. január 1-jétől. Ez csak abban az esetben lép érvénybe, ha Magyarország nem tesz hatékony lépéseket a költségvetési hiány tartósan 3 százalék alá szorítása érdekében. A büntető intézkedést már az idén június 22-én tartandó uniós pénzügyminiszteri ülésen hatályon kívül helyezik, ha Magyarország addig meghozza az elvárt kiigazító lépéseket. A döntés a vártnál nagyobb vita után született meg, mivel a magyar döntést megelőzően a kirívóan rossz deficitadatokat felmutató Spanyolországgal szemben megértést tanúsítottak az euróövezeti pénzügyminiszterek, s lehetőséget adtak neki a büntetés nélküli költségvetés-kiigazításra.

A magyar kilátásokkal, mozgástérrel intenzíven foglalkoznak londoni felzárkózó piaci elemzők is. Az MTI londoni tudósítója nemrégiben arról írt, hogy az egyik legnagyobb londoni gazdasági-pénzügyi elemzőközpont, a Capital Economics szakelemzői úgy vélik, hogy a magyar kormány az évekig tartó további takarékosági politika helyett esetleg azt az utat is választhatja az adósságterhek mérséklésére, hogy konzultációt kezd a hitelezőkkel a magánszektorbeli törlesztési kötelezettségek valamilyen formájú

csökkentéséről. Ez gyakorlatilag a devizahiteles háztartások megsegítését célzó programok mintájára történhet meg. Az általuk is „illuztratívának” nevezett forgatókönyvükben azzal érvelnek, hogy Magyarország már öt éve takarékosági intézkedések közepette él, és kérdéses, hogy a lakosság hajlandó lenne-e még további öt hasonló év elviselésére. A Capital Economics szakértőinek forgatókönyve szerint mivel a külső adósság zöme a magánszektorban halmozódott fel, ezek az alternatív megoldások nem jelenthetnék azt, hogy a kormány „nemfizetéséről dönt”, ehelyett „koordinált átstrukturálásról” lehetne szó az érintett felek bevonásával.

Az elemzés szerint elméletileg négyféle módon lehet megszabadulni az adósságproblémától: növekedéssel, inflációval, takarékosági intézkedésekkel és törlesztési átrendezéssel. Magyarország esetében „a növekedés és az infláció nem életképes opció”. A devizaadósságot ugyanis nem lehet elinflálni, a növekedés fő hajtóereje pedig az exportszektor, ennek teljesítménye viszont az euróövezeti kilátásoktól függ. Félő azonban, hogy a folytatódó euróövezeti adósságválság a következő két évben mély recesszióba sodorja a valutauniót, ami „legjobb esetben is nyomott külső keresletet” jelentene a magyar exporttermékek számára – áll a Capital Economics március közepén megjelent elemzésében. A ház londoni közgazdászai közölték: mindent egybevetve a magyar hazai össztermék (GDP) 1,5 százalékos visszaesését várják 2012 egészére. Ha pedig Magyarország csak a takarékosági intézkedésekre támaszkodik, a cég számításai szerint ez a következő öt évben, éves átlagban alig 1 százalékos GDP-növekedéseket eredményezne.

A Capital Economics számításai szerint ahhoz, hogy a magyar államadósság-ráta öt éven belül a GDP-érték 60 százalékára csökken-

GKI-ELŐREJELZÉS: 1,5 SZÁZALÉKOS CSÖKKENÉS

A költségvetés idei bevételeit eredetileg 1,5 százalékos reál-GDP-növekedésre alapozták, ehelyett 1,5 százalékos visszaesés (a kormány szerint stagnálás körüli állapot) valószínű. Számos bevétel túl-, számos kiadás viszont alulbecsült. A költségvetési törvényhez képest mintegy 500 milliárd forintos elcsúszás prognosztizálható, amiből 200 milliárd forintot fedezhet az Országvédelmi Alap, illetve néhány tétel tervezettnél kedvezőbb alakulása. Így az eredeti és az EU által a túlzottdeficit-eljárás megszüntetése érdekében is elvárt egyensúlyi cél (2,5 százalékos deficit) tartása kb. 300 milliárd forintos intézkedést követelne.

jen, Magyarországnak évente 1000 milliárd forint, vagyis a tavalyi hazai össztermék 3,5 százalékának megfelelő folyómérleg-többleteket kellene kitermelnie. Tavaly azonban ez a többlet nem érte el az 500 milliárd forintot, és „bár az ilyen számítások mindig bizonytalanok”, ez mégis képet ad arról, hogy ilyen mértékű adósságcsökkentéshez mekkora takarékosági intézkedésekre lenne szükség – áll az elemzésben.

A Capital Economics londoni elemzői szerint ebben a helyzetben „a legvalószínűbb opció” az, hogy a kormány konzultációt kezd a hitelezőkkel a magánszektor adósságterhének csökkentéséről, ami azt jelentené, hogy bizonyos hiteltípusok esetében veszteségek vállalására igyekezne rávenni a hitelezőket. Végül is a kormány már eddig is hozott törvényt a háztartási devizaalapú ingatlanhitelek kedvezményes árfolyamú előtörlesztésének lehetővé tételéről, ám az ennek alapján eddig visszafizetett hitelek a háztartások teljes kötelezettségeinek 15 százalékát, a bankok teljes kinnlevőség-állományának pedig mindössze az 5 százalékát érintette. Így „egyértelműen lenne mozgástér” hasonló kezdeményezések kiterjesztésére a teljes háztartási hitelállományra, sőt a vállalati és az önkormányzati szektor tartozásaira is – vélekedtek a Capital Economics londoni közgazdászai.

A cég elemzői három forgatókönyvet vázoltak fel. Az elsőben a háztartások teljes devizaalapú hitelállományának 25 százalékos leírása szerepel. A második alapján a háztartások és önkormányzatok devizahitel-kötelezettségeinek 25 százalékát írják le. A harmadik szerint pedig a háztartások, az önkormányzatok és a vállalati szektor devizaalapú tartozásainak 25 százalékos leírásáról lenne szó – jelenti az MTI tudósítója.

„Be fogjuk bizonyítani az Európai Bizottságnak, hogy a költségvetési hiányt az általuk kívánt szint alatt fogjuk tartani. Ez egyébként Magyarország érdeke is.”

Navracics Tibor
miniszterelnök-helyettes

LEGKISEBB ÁR HELYETT KOR- REKT ÁRAKAT

A magyar vállalatokat helyzetbe hozó megoldásokat vár Tolnay Tibor a kormánytól. Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége elnökével készült interjú az első azon sorozatban, melyben az MGYOSZ tagszervezeteinek vezetőit kérdezzük a jövőben a Magyar Gyáriparban.

ÉLETRAJZ

Tolnay Tibor (60)
A Magyar Építő Zrt.
elnök-vezérigazgatója, az
Építési Vállalkozók Országos Szakszövetségének elnöke. E szervezet tagja az MGYOSZ-nak, Tolnay Tibor elnökségi tag, társelnöke a Vállalkozók Országos Szövetségének. Építészmérnök, szakközgazdász. Sok kitüntetés birtokosa, így például Eötvös Loránd-díjat kapott, s a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí kérésztjét is kiérdemelte.

Magyar Gyáripar: *Túl van a mélyponton az építőipar, vagy még tovább tart a süllyedés?*

Tolnay Tibor: Tavaly azt mondtuk, nincs tovább lefelé, ez már a mélypont. Akkor 7,8 százalékos volt a visszaesés 2010-hez képest. Most megint hasonlóan vélekedünk, csak most 2012-ről mondjuk ugyanezt. S ha belegondolok, így megy ez évek óta, mindig csak reménykedünk, s mindig rosszabb lesz.

MGY: *A válsággal magyarázható ez a nagyarányú visszaesés, vagy vannak más okok is?*

TT: A válság a mi ágazatunkban is tarolt. De van egyedi, csak az építőiparra jellemző magyarázata is a csökkenésnek, hiszen e folyamat itt már 2006 óta tart, míg a válság kitörését 2008-ra teszik. Ez utóbbi miatt szinte leálltak a lakásépítések, s új irodaépületek, logisztikai létesítmények se nagyon épültek. Tavaly és az idén még e folyamatra rátett egy lapáttal a végtörlesztési kampány, amely a megtakarítások jelentős részét felszívta, s ezzel az építkezéshez szükséges fedezetet elvitte. Tudjuk, hogy most a költségvetéstől se remélhetünk sokat, hiszen ott is gondok vannak, de akkor talán az európai uniós forrásokat lehetne nagyobb arányban s ütemesebben felhasználni, hogy az építőipar valami munkához jusson. Ezzel elérhető lenne az is, hogy a cégek egy része ne bocsássa el dolgozóit.

MGY: *Európai uniós források idáig is voltak, mégsem enyhült az ágazat válsága...*

TT: Azt nem mondtam, hogy ettől majd minden rendbe jön. De ha gyorsabban kiírnák például a közbeszerzési pályázatokat, azzal lehetne valamit segíteni. Az idén például alig jelent meg még közbeszerzési kiírás. Ugyanakkor szükség lenne más változtatásra is.

MGY: *Például mire?*

TT: A közbeszerzéseknél maradvány, vegyünk egy példát! Mondjuk, 2009-ben a kormány vagy más költségvetési szerv elhatározza egy egészségügyi intézmény felújítását, akkor elkészítik a terveket, a költségvetést, majd kb. két év múlva kiírják a projektekre a közbeszerzést. Igen ám, de két év alatt a költségek megnöttek, így már a kiírás se felel meg a realitásoknak. Bár általában EU-forrás is társul a beruházáshoz, de a kiírás forintban történik meg, mondjuk 260 forintos euróárfolyammal számolva. Hol van az már! Tehát két veszteségforrás máris kódolva van a kiírásban, mégis sok vállalkozó ráhajt. Egy ilyen megbízás is jobb a semminél, aztán majd valahogy eltüntetik a potenciális veszteségforrásokat. De hogyan? Mondjuk fekete- vagy szürkefoglalkoztatással, vagy egyéb apró trükkökkel. Miért van ezekre szükség? Nem lenne ésszerűbb rögtön euróban kiírni a pályázatot, s akkor nincs árfolyamkockázat? Ezt többször javasoltuk, nem sok sikerrel.

MGY: *A magyar gazdaságban ma általános a forráshiány. Nincs hitel, a beruházások ezért is leálltak vagy lelassultak... Ezen a közbeszerzések sem tudnának segíteni.*

TT: A magyar építőiparra az a jellemző, hogy a magyar tulajdonú cégek alultőkésítettek. Ez különösen a magasépítési piacon dolgozóakra igaz. Tehát itt érezhető nagyon a hitel hiánya. Ugyanakkor nem is tudom, mi lenne, ha mégis lenne hitel. Az árbevétel-arányos nyereség e területen 1-2 százalék körül van, a hitel kamata viszont 12-13 százalék, tehát nem termelhető ki e költség. Elvileg megoldás lenne, ha a magyar építőipari cégek is külföldön próbálkoznának, de ez megint nem megy a tőkehiány miatt. És egyébként se lenne egyszerű például az osztrák piacon magyar cégeként megjelenni.

MGY: *Miért nem?*

TT: Amíg mi csak beszélünk a patrióta gazdaságpolitikáról meg a magyar cégek védelméről, támogatásáról, addig az Európai Unió sok országában ezt meg is valósítják. Néhány évvel ezelőtt készítettünk egy felmérést, amiből kiderült, a magyar vállalatok szempontjából fontos országokban a helyi cégek nyeresi aránya a különböző közbeszerzési tendereken 60-80 százalék között mozog. Nálunk ennél jóval alacsonyabb.

MGY: *Talán azért, mert az EU-jogszabályok nem teszik lehetővé a hazai cégek előnyben részesítését. Mindenki egyenlő feltétellel indul, s mivel a nyugati cégek tőkeerősebbek, meg talán bizonyos szempontból jobbak is, jobbak a nyeresi esélyeik.*

TT: Ez nem ilyen egyszerű. A hazai ipar, hazai vállalkozások helyzetbe hozásának meg lehet találni a módját. Mostanában, ha azt hallom, „meg kell segíteni az építőipart”, feláll a hátamon a szőr. Nem kell megsegíteni. Helyzetbe kell hozni, hogy ne kelljen elbocsátani embereket, hogy túlélje a válságot.

MGY: *Milyen segítséget várnak ehhez a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségétől, amelynek tagja az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége is?*

TT: Azt, amit a mi szakszövetségünkől is várnak a tagok: minden fórumot fel kell használnunk arra, hogy elérjük néhány aprónak látszó, ámde bosszantó teher csökkentését vagy megszüntetését. Például még mindig túl nagy a bürokratikus teher a vállalatokon. Az építőiparban irreális árak alakultak ki, amelyek a fekete- és a szürkegazdaságnak kedveznek. Sokszor nincs más megoldás a túléléshez. Nem véletlenül van az építőiparban több mint 90 ezer bejegyzett cég. Ezek zömmel alvállalkozókkal dolgoznak, vagy legális szerződéssel, illetve más módon. A nagyok ezzel szemben korrektül foglalkoztatják az embereket, ami olyan terheket jelent, hogy esélytelenné válnak a kicsikkel való versenyben. Nálunk az építőiparban ugyanis a legalacsonyabb ár számít, annak kell adni a megbízást, aki ezt vállalja. Senki nem vizsgálja, hogy azon az áron, a törvényeket, szabályokat betartva, nem lehet elvégezni az adott munkát. Az Európai Unióban ez másként van: ott a korrekt, valós ár a mérvadó, s ezt gyakran ellenőrzik is.

MGY: *Ez áremelkedéshez vezetne az építési piacon, ami még inkább visszavetné az építési kedvet.*

TT: A mostani helyzetben viszont se építési kedv nincs, se megrendelés, se tiszta viszonyok, se valóságos verseny. Van viszont nagy feketefoglalkoztatás, nagy elbocsátásokkal, növekvő lánc-tartozás, egyre több csődbe jutó cég, s immár hat éve tartó lejtmenet. Ebből az ágazat egyedül nem fog kitörni. Kellenek a valósághoz igazodó szabályok s az ezt betartani kényszerülő vállalkozások, a szabályszegők megbüntetésére. És persze kell egy tudatos, a hazai cégeket helyzetbe hozó gazdaságpolitika is. Ennek kialakításában az ÉVOSZ és az MGYOSZ is erősen érdekelt, és szívesen részt is venne egy ilyen folyamatban. **MGY**

ÉVOSZ-VÁRAKOZÁS 2012-RE

A várakozások szerint 2012 a felújítások éve lesz, főleg az utólagos külső hőszigetelés terén várnak a piaci szereplők ugrásszerű növekedést. A második fél évben az építőipari kereslet felgyorsulására ad reményt, hogy decemberben 10 százalék fölött bővült a megkötött szerződések volumene. A lakásépítés fellendülésére az első fél évben nem lehet számítani. A vállalkozások az állami, önkormányzati beruházások, közmegrendelések növekedésében bíznak, másrészt az export növelésével próbálják kompenzálni árbevétel-kiesésüket. Összességében 2012-ben a termelés további, a korábbiaknál mérsékeltebb, mintegy 5-6 százalékos visszaesése valószínűsíthető. Kedvezőbb esetben is csak az építőipari termelés szinten tartása jósolható.

„Amíg mi csak beszélünk a patrióta gazdaságpolitikáról meg a magyar cégek védelméről, támogatásáról, addig az EU sok országában ezt meg is valósítják.”

Tolnay Tibor, az ÉVOSZ elnöke

Kétszer annyi céget alapítottak, mint amennyit töröltek

Az elmúlt évek gazdasági recessziójának nagy ellentmondása, hogy miközben évente egyre több cég tűnik el a piacról, a működő vállalkozások száma rekordszintre emelkedett. 2011 végén 650 063 társaságot tartottak nyilván, 4,3 százalékkal többet, mint egy évvel korábban – derül ki a feketelista.hu elemzéséből. Ennyi bejegyzett cég még soha nem volt Magyarországon. Pedig közben tízezrek „dobták be a törülközőt”.

A cégszámokat vizsgálva kiderül: 2010-ben és 2011-ben különböző okok miatt ugyan, de összesen 51 755 céget töröltek, ugyanezen két esztendő alatt viszont összesen 101 718 új vállalatot alapítottak. Ez a tendencia jellemző a megelőző időszakokra is; 2008-ban és 2009-ben összesen 44 351 céget töröltek, miközben 91 052 újat alapítottak – tájékoztat a feketelista.hu portál.

Egy megszűnik, kettő jön

A számokat összevetve elgondolkodtató, hogy évente általában kétszer annyi társaság alakul, mint amennyi hivatalosan kivonul a piacról. Szakértők véleménye szerint ez a folyamat elsősorban azzal magyarázható, hogy egy cég törlése, kivételezése meglehetősen bonyolult, időigényes, a cégalapítás viszont akár órák alatt elintézhető. Miközben egy vállalkozás ellen felszámolás, csőd- vagy bármilyen más eljárás folyik, a tulajdonos más néven, más címen már új céget alapíthatott. Legalábbis eddig ez volt a gyakorlat, március elsejétől viszont alaposan szigorították a cégalapítás feltételeit.

A joggyakorlás szerint egy vállalkozás ezután is a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg. Erre legtöbbször akkor kerül sor, ha a társaságot felszámolják vagy végelszámolással megszüntetik. A törlés oka lehet a cégforma változása, kiválás vagy összevonás is. Ilyen esetekben is kérni kell a jogelőd cég törlését.

Ellenőrzik a cégvezetőket

Március elsejétől szigorodtak a cégalapítás feltételei, nőtt a bírói kontroll. A Fővárosi Törvényszék tájékoztatása szerint „az ügyintéző kizárólag a bt., kkt. és egyéni cég módosítási kérelmeit bírálhatja el, a kft. és a zrt. változásbejegyzési kérelmeinek elbírálása visszakerült a bíró hatáskörébe. Mind az egyszerűsített, mind a hagyományos eljárásban az okiratokat jogszerűségi szempontból vizs-

gálni kell, ezáltal a törvényességi felügyeleti eljárások száma növekedni fog, tekintettel arra, hogy az egyorás eljárásban jogszerűségi vizsgálatot folytatni kétséges.” Ez a jogi megfogalmazás a gyakorlatban azt is jelenti, hogy a cégbíróságok új cég alapításakor az eddiginél szigorúbban ellenőrzik majd a cégvezetéstől korábban eltiltott személyeket is. Az adószám kiadását megelőzően – új elemként – az adóregisztrációs eljárás keretében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ellenőrzi, hogy a cégalapítónak, tulajdonosnak, vezető tisztségviselőnek van-e adótartozása, érvényben van-e vele szemben bármiféle elmarasztalás. Amennyiben 180 napon túli és 15 millió forintnál több az adótartozása, az adóhivatal megtagadja az adószám kiadását. Nem kaphat adószámot az sem, akiről kiderült, hogy korábban fiktív céget „üzemeltetett”, és eltiltották a cégvezetéstől. Várhatóan a bejegyzés díjának jelentős emelése is kihatással lesz a cégalapításokra. Az eddigi, egységesen 15 ezer forinttal szemben a hónap elejétől kft. esetében 50 ezer, kkt.-nál pedig 25 ezer forint lett az illeték.

Az adóhatóság a regisztráció márciusi bevezetésével elsősorban azokat akarja kiszűrni, akik eddig visszaéltek az egyszerű és gyors cégalapítás lehetőségével. Decemberben azonban még utolsó rohamra indultak, s egyetlen hónap alatt 9316 cégalapítást jelentettek be, csaknem kétszer annyit, mint egy évvel korábban, amikor 4892 új cég alakult. Idén viszont már egyértelműen érezhető a visszafogottság. Az adóhatóság tájékoztatása szerint január–februárban 6840 cég alakult, szemben a 2011. évi adattal, amikor e két hónap alatt 8164 új céget jelentettek be.

Megszűnt az egyorás cégbejegyzés

A cégalapítás szabályainak szigorítása, az egyorás bejegyzés megszüntetése és a cégvezetéstől eltiltott személyek szorosabb

BUDAPEST ÉS DEBRECEN AZ ÉLEN

Tavaly Budapesten 9144 vállalkozást töröltek a cégjegyzékből, miközben több mint kétszer annyit, 21 521-et alapítottak. Hasonló arány alakult ki Debrecenben, ahol 591 cég törlése mellett 1263-at alapítottak. Miskolcon 470 cég nevét törölték a jegyzékből, ám itt is 910 újat jegyeztek be. Pécsen 468 vállalkozás neve tűnt el tavaly a céglistáról, viszont 938 új került bele. Győrben érte a legkevesebb (360) törlés a „cégtársadalmat”, ám itt is több mint kétszeres (783) volt az új céget alapítók száma.

ellenőrzése minden bizonnyal kedvező hatással lesz az üzleti élet tisztulására, de nyilvánvaló, hogy a csalók, szélhámosok ezután is keresni fogják a kiskapukat – figyelmeztet Iklódi András, a feketelista.hu főszerkesztője. „Ezért hasznos és tanácsos, hogy például egy megállapodás megkötése előtt ellenőrizzük a kiszemelt üzleti partner referenciáit, működésének hátterét. A feketelista.hu összesen 11 közhiteles állami nyilvántartás adatait teszi azonnal elérhetővé, bármelyik cégről egyetlen klikkeléssel kiderülhet, érvényben van-e vagy folyamatban van-e ellene bármilyen eljárás. Adatbázisunkat az utóbbi két hétben (!) is több mint 63 ezer adattal bővítettük, és jelenleg már 523 ezer cég több mint 1 millió adatából informálódhat az érdeklődő. Érdemes tájékozódni, kis körülményekkel megelőzhető az átejtés, a becsapás.”

Háromszorosan pótolták

A feketelista.hu statisztikája bemutatja az ország egyes megyéinek és nagyobb városainak cégmozgását is. Az egyes megyék

VÉG- ELSZÁMOLÁSOK

Az idei első negyedévben 5828 céggel szemben indult felszámolási és 9048 céggel szemben végelszámolási eljárás. Ez 33, illetve 54 százalékos növekedés a megelőző év azonos időszakához képest – írja az Opten.

cégmozgása hűen tükrözi gazdaságuk állapotát is. Feltűnhet például, hogy Pest megyében több mint háromszorosán pótolták a cégalapítók a piacról kivezetetteket. Tavaly a megyében törölt 2485 cég helyére 7976 új vállalkozás lépett. Ennek köszönhetően a megyében egy év alatt 5527 névvel bővült a céglista, és 2011 végén elérte a 92 179-et. Szinte valamennyi megyére jellemző, hogy a területükön tavaly kétszer annyi új vállalkozást jegyeztettek be, mint amennyit töröltek. Az elmúlt évben Pest megye után Borsod-Abaúj-Zemplénben került sor a legtöbb cégtörlésre; itt 1106 társaságot húztak ki a listáról, igaz, közben 2194 újat alapítottak. Az ezres törölt számot még Bács-Kiskunban lépték túl, ahol 1062 cég kivezetésével szemben 2153 alapítása áll. E két megyében egyenként több mint 25 ezer cég működik. A legkevesebb vállalkozást (6041) Nógrád megyében tartják nyilván, itt volt a legkisebb a cégmozgás is; tavaly 299 vállalkozást töröltek, ezzel szemben 465 újabbat vezettek be a cégnyilvántartásba – tájékoztat Iklódi András, a feketelista.hu főszerkesztője.

Fontos, új és módosuló jogszabályok 2012-ben

Július 1-jén lép életbe az új Munka Törvénykönyve. 2012. január 1-jén hatályba lépett az új Közbeszerzési Törvény. A jogszabályváltozások olyan jogterületeket érintenek, melyeken Ügyvédi Irodánk 17 évre visszamenően jelentős tapasztalatokkal rendelkezik magyar és nemzetközi viszonylatban is.

Néhány fontosabb változás:

- a rendes és rendkívüli munkaidő megállapítása,
- szabadságok kiadása,
- munkaviszony megszüntetése,
- kártérítési felelősség,
- munkavállalói biztosíték intézménye,
- munkaerő-kölcsönzés szabályozása,
- üzemi megállapodásra, kollektív szerződésre vonatkozó rendelkezések.

Ügyvédi Irodánk valamennyi jelentős jogszabályváltozással kapcsolatosan több idegen nyelven információs anyagokat készített, melyeket készséggel bocsátunk az érdeklődők rendelkezésére.

AZ ÚJ SZABÁLYOKRA TEKINTETTEL SZÜKSÉGESSÉ VÁLIK A CÉGEKNÉL A MUNKASZERZŐDÉSEK ÉS EGYÉB MUNKAJOGI DOKUMENTUMOK JELENTŐS MÉRTÉKŰ MÓDOSÍTÁSA 2012 JÚNIUSÁNAK VÉGÉIG.

Dr. Balázs Tamás irodavezető ügyvéd
BALÁZS & HOLLÓ Ügyvédi Iroda, Budapest
www.balazshollo.hu

HORIZON 2020

Új korszak kezdődhet 2014-ben az Európai Unióban: a K+F+I források integrált rendszerbe kerülnek, s az előző hétéves kerettel szemben 50 százalékkal nagyobb összeg áll majd e célra rendelkezésre. Az új innovációs rendszer lényegét a Horizon 2020 program foglalja össze, melyet még a tagállamok is megtárgyalnak a következő hónapokban.

INNOVÁCIÓS KÖLTÉSEK

Március 23-án a Világ-gazdaság innovációs konferenciáján Cséfalvay Zoltán nemzetgazdasági államtitkár arról beszélt, hogy Magyarországon GDP-arányosan 1,14 százalék jut K+F+I-re, amivel elmaradunk a világ élvonalától. Dél-Koreában ez az arány 4, az USA-ban 2,7, Japánban 3,4, az európai uniós átlag 1,9 százalék. Magyarország 2020-ra GDP-arányosan 1,8 százalékra kívánja növelni a K+F+I ráfordítási arányt.

Az innovációval foglalkozó vállalkozások szempontjából fontos strukturális és finanszírozási reformnak néz elébe az Európai Bizottság. Az eddigi K+F keretprogramok, a versenyképességi és innovációs, valamint a budapesti székhelyű Európai Technológiai Intézet által kezelt források jó 50 százalékos pluszkerettel, 2014-től hét évre 80 milliárd eurós összeggel az úgynevezett Horizon 2020 program részei lesznek. A „Kiváló tudomány, az ipari irányítás és társadalmi kihívások” részekből összeálló programmal az Európai Bizottság olyan integrált pénzügyi eszközt szeretne létrehozni, amely Európa globális versenyképességét segítené elő.

Elsődleges cél az Európai Unió pozíciójának megerősítése a tudomány terén egy 24 598 millió euróval dotált integrált kutatási program létrehozásával. További 17 938 millió eurót fordítanak új kulcsfontosságú technológiák kifejlesztésére, a kis- és középvállalkozások tőkéhez való hozzáféréseinek növelésére és ipari projektek támogatására. Végül 31 748 millió eurót fordítanak különböző szociális és infrastruktúrális problémák kezelésére. Ezek közé tartozik a klímaváltozás, az infrastruktúra fejlesztése, a megújuló energiaforrások támogatása, az élelmiszer-biztonság biztosítása és a népesség előregedéséből fakadó kihívásokkal való szembenézés. Egy ilyen volumenű innovációs program előkészítésekor elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy milyen jövőbeli hatásai lesznek a gazdaságra és a társadalomra, valamint mennyire költséghatékony és eredményorientált maga a program. Az Európai Bizottság által el-

készített hatásvizsgálat különböző gazdasági mutatókon keresztül konkrét előrejelzési adatokkal demonstrálja, milyen módon befolyásolná Európa gazdaságát és társadalmát a Horizon 2020 keretprogram. Az új stratégia kialakításánál négyféle politikai döntési opció merült fel: (1) a K+F és az innováció jelenlegi többpilléres fenntartása; (2) némi integráció és a programok egyszerűsítése; (3) egy integrált stratégiai kutatási és innovációs keretprogram létrehozása (Horizon 2020); vagy (4) a K+F visszahelyezése állami kézbe és az EU-finanszírozás megszüntetése. Az egyes opciókat összehasonlítva az EB arra a következtetésre jutott, hogy a tervezett integrált EU-megközelítés mintegy 1 százalékos GDP-növekedéssel, 1,37 százalékos exportnövekedéssel, 0,15 százalékos importcsökkenéssel és mintegy 0,5 százalékos munkahelybővüléssel jár az Európai Unióban. A BusinessEurope állásfoglalásában üdvözli a megnövelt finanszírozási keretet, és a korábbi K+F keretprogramok csökkenő ipari részvételére utalva kiemeli a célok gyakorlati, eredményorientált meghatározását. Megfelelő előkészítés mellett külön jól jöhet a program a banki hitelezés szűkössége és az állami szektor költségvetési megszorító trendjei mellett. Kezdetben az ipari és vállalkozói szféra 35 százalékos részvételét tartja kívánatosnak, amely később elérheti az 50 százalékos részesedést is. Fontos, hogy a támogatni kívánt kezdeményezések körébe felkerültek az ipari demonstrációs projektek, kísérleti programok, valamint egy-egy innovatív termék piaci bevezetésének támogatása is.

Lótos Adrienn

A kohéziós politika jövője – munkaadói szemmel

A 2014–2020-as új EU-költségvetés részeként a jelen hónapokban tárgyalják az európai regionális támogatási rendszer és finanszírozási eszközök jövőjét. A BusinessEurope további támogatást tart fontosnak a vállalkozásalapítás és üzleti fejlesztések terén.

Az európai társfinanszírozás biztosítása és javítása az üzleti szektor számára elengedhetetlen. A regionális fejlesztési alapok jelentős katalizátorhatást tudnak gyakorolni a tervezett fejlesztésekre, és a jól megtervezett pénzügyi konstrukciók nemcsak a hatékonyabb pályázást, a projektek sikerét eredményezik, de végső soron a helyi kapacitások kiépítése révén hozzájárulnak ahhoz, hogy hosszú távon növeljék a régiós kohéziót és gazdasági fejlettséget, s egyben csökkentsék az EU-támogatásra való rászorulást. A gazdasági válság hatásaként és az európai tagállamok súlyos költségvetési egyenleghiánya miatt 2007-től összefogott, integráltabb célok felé mozdul el az eddig sokrétű fejlesztési célt követő programozás. A jövőbeli alapok tevékenységét az Európa 2020 stratégiacsomag fogja meghatározni, így például a foglalkoztatás és új készségek, innováció, erőforrás-hatékonyság, digitális menetrend, fiatalok mobilitása, környezetbarát iparpolitika, szegénység elleni küzdelem stb. A célok fókuszált megjelenése és a humán erőforrás, az innováció és a versenyképesség kiemelt szerepe üzleti és munkaadói

TÁJÉKOZTATÁS!

Ezúton tájékoztatjuk, hogy a szakmai munka hatékonyságának javítása és európai tagságunk markánsabb láthatósága érdekében az MGYOSZ Brüsszeli Iroda 2011. szeptember 1-jétől a BusinessEurope székházába költözött.

Új címünk:

MGYOSZ Brüsszeli Képviselőt
BUSINESSEUROPE
168, Avenue Cortenbergh
1000 Bruxelles
Tel.: +32 2 648 0938 (változatlan),
fax: +32 2 231 1445
E-mail: info@mgysz.be

szempontból kedvezően értékelendő. Az európai munkaadó szövetség közelmúltban megjelent állásfoglalása azonban ennél messzebb mutat, és további támogatást tart fontosnak a vállalkozásalapítás és üzleti fejlesztések terén. Kiemeli, a 2000–2006-os periódusban a strukturális alapok által generált 1,4 millió munkahely mintegy 70 százaléka keletkezett a vállalkozásoknak biztosított támogatásokon keresztül. A bizottsági tervezetben az új programokból kiesni látszik a nagyvállalatok támogatási lehetősége, amely, elfogadása esetén – a BusinessEurope értékelése szerint – mind a regionális vonzerő, mind a projektek támogatásfelszívó képessége miatt káros lenne. A nagyvállalatok sok régióban alapvető gazdasági húzóerőt képviselnek, és a munkahelyteremtés mellett a körük szerveződő kkv-háló is jelentős. Továbbá a nagyvállalatok gazdasági és beszállítói háttere a kkv-projektek abszorpciós kapacitását is jelentősen befolyásolja. Munkaadói szempontból pozitívum, hogy emelni fogják az Európai Szociális Alap tevékenységére szánt összegeket.

Lótos Adrienn

A gazdasági növekedéshez

szükséges képességek

2012. április 26-án immár tizedik alkalommal kerül sorra a BusinessEurope Európai Üzleti Csúcstalálkozója. A rendezvény kezdete előtt a résztvevők megismerhetik a 2012-es Corporate Europe Observatory (CEO) szakképzettségről szóló felméréseinek eredményeit.

Délután a következő témákat vitatják meg: a foglalkoztatás javítása és a munkanélküliség kezelése: állások és szakképzettség a válságban – ennek a vitának résztvevője lesz Andor László, az Európai Bizottság foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi összetartozásért felelős biztosa. Téma lesz továbbá az is, hogy mit tanulhat Európa az Európán kívüli gazdaságoktól, a szellemi tulajdonhoz való jog vs. gazdasági növekedés szembeállítás, a kiaknázatlan tehetségek mozgósítása, a technológia felhasználása az

FELSZÓLALÓK

A belga vállalatok szövetségének elnöke, Pierre Alain De Smedt nyitóbeszéde után többek között az Európai Tanács elnöke, Herman Van Rompuy is felszólal.

innováció érdekében, valamint a kis- és középvállalkozások nemzetközivé válásának kérdése. További témák: új szakképzések a környezetbarát „zöldgazdaságokért”, oktatás és vállalkozók: a tudás és az üzlet összekapcsolása, végül pedig nyitott vitafórum az Economiesuisse rendezésében álláslehetőségekről a fiatal generáció számára, valamint a szükséges szakképzettségről az iparban való elhelyezkedéshez. Információ és jelentkezés: www.ebsummit.be és info@mgysz.be

AKCIÓ A BIZTONSÁGOS INTERNETÉRT

Kisiskolások számára készít oktatási segédanyagot a biztonságos és tudatos internethasználatról a MediaSmart Hungary és a Telenor.

A MediaSmart Hungary és a Telenor pedagógusok számára elérhető oktatási segédanyag kidolgozásába kezdett, amely az alsó tagozatos gyermekek digitális írástudásának és médiatudatosságának fejlesztését célozza. A mobilszolgáltatató a biztonságosabb internetnap (Safer Internet Day) közeledtével jelentette be, hogy megkezdték a Digitális Világ kidolgozását.

A MediaSmart Hungary 2007-ben indította útjára a nonprofit alapon működő Médiatudor programot, amely a kisiskolások reklámértésését és médiatudatosságát fejleszti. A program következő lépcsője a Digitális Világ kezdeményezés, amely az internet terjedése révén digitális tudatosság kialakítására összpontosít. A MediaSmart Hungary szakmai vezetésével fejlesztett tananyag a 7–12 éves, alsó tagozatos korosztálynak szól, és összesen 14 fejezetből áll. A mobilhasználatról, a mobiltartalom-fogyasztásról és a biztonságos internetezésről szóló fejezeteket a Telenor szakértő munkatársai állítják össze. Emellett a szervezők széles körű társadalmi összefogásra számítanak a tananyag kidolgozásában, népszerűsítésében és későbbi fejlesztésében is.

A 8–14 évesek médiafogyasztási szokásairól szóló Ipsos-kutatás szerint a gyermekek érdeklődésének középpontjában a zenehallgatás, az internetezés és a filmnézés áll. A közösségi oldalak használata egyre jelentősebb szerepet kap mindennapi életükben. A megkérdezettek 61 százaléka naponta legalább egy órát internetezik, 82 százalékuk tagja valamely közösségi oldalnak. A kutatás felhívja a figyelmet arra

UGYANAZON A NAPON

A Safer Internet Day 2004-ben indult útjára, majd 2005-től az Insafe hálózat szervezésében nőtte ki magát világszintű rendezvénné. Itthon először 2004. február 6-án szervezték meg ezt az eseményt. A Safer Internet Day célja, hogy az Európai Unió Safer Internet Plus program akciótervének keretein belül világszerte ugyanazon a napon hívja fel a figyelmet az interneten leselkedő veszélyekre, így a zaklatásra, a gyermekpornográfiára és az egyéb, illegális vagy káros jelenségekre, tartalmakra.

is, hogy a fiatalok kíváncsisága koruk előrehaladtával egyre növekszik, ezzel párhuzamosan pedig csökken a szülői ellenőrzés az internetes tevékenységük felett: a 8–14 év közöttiek 32 százalékát egyáltalán nem felügyelik, teljesen szabadon használhatják a világhálót. Fontos tehát a tudatosítás, erősíteni a gyermekekben a kritikus gondolkodás képességét, és megtanítani számukra az etikus mobilhasználatot és az internetes tartalmak helyes értelmezését.

„Az oktatási, tudatosítási kezdeményezés mellett a fizikai szűrés is fontos eszköznek tartjuk: január 1. óta az Interpol tiltólistája alapján blokkoljuk a gyermekek ellen irányuló, szexuális bűncselekményeket tartalmazó weboldalakat, ezzel gátoljuk a káros tartalmak terjedését. Emellett a jövőben a MediaSmarttal együttműködve, szülők és pedagógusok bevonásával a fiatalok tudatosítására szeretnénk komoly hangsúlyt fektetni, ennek első lépése a Digitális Világ kidolgozásában való részvételünk” – mondta el Klausz Ferenc, a Telenor vállalatfejlesztési vezérigazgató-helyettese.

Az idei SID központi témája a generációk összekapcsolása az online világban, vagyis az, hogy a gyerekek, a szülők és a nagyszülők hogyan adják át egymásnak tudásukat, tapasztalataikat. A nap szlogenje: „Netezzünk együtt... biztonságosan!” A cél a családok ösztönzése, hogy tegyenek közösen annak érdekében, hogy elkerülhessék a veszélyeket a generációkon és kultúrákon átívelő online világban – tanuljanak „internetül” együtt és egymástól.

MGY

Tizenkétfélmillió eurót gyűjtött az IKEA

Több mint 12 millió euró gyűlt össze az UNICEF és a Save the Children szervezetek támogatására az áruházlánc játékgúny-kampányában.

Az IKEA Foundation a világ több mint 300 IKEA áruházában, 2011. november 1. és december 23. között eladott 12,4 millió darab puha játékgúny, gyerekkönyv és gyerekért árából egyenként 1-1 eurót ajánlott fel jótékony célra. Így az IKEA vásárlói és munkatársai 12,4 millió euróval járultak hozzá az UNICEF és a Save the Children szervezetek projektjeihez, melyek célja a gyermekek minőségi oktatáshoz való jogának biztosítása.

A két magyarországi IKEA áruház vásárlóinak hozzájárulása világszinten is az élvonalba tartozik, mivel meghaladta a 37 millió forintot – közölte a cég az MTI-vel. Az akció 2003-as indulása óta az évente megrendezett kampányokban összesen 47,5 millió euró gyűlt össze. Ezzel az összeggel 8 millió gyermek tudtak segíteni közel 40 országban.

Az adománynak köszönhetően az UNICEF és a Save the Children 18 oktatási projektet indíthat el 16 országban. Az UNICEF az adomány rá eső részét a hét országban zajló School for Africa projektre, valamint két oroszországi és kínai programjára fordítja. A Save the Children az adomány összegét Ázsiában (Banglades,

A FÖLD ÓRÁJA

Globálisan és Magyarországon is rekordrésztellett zárult a Föld órája mozgalom 2012. évi rendezvénysorozata: a világ 150 országából 6494 város, hazánkban 93 település csatlakozott a felhíváshoz. Március 31-én este fél kilenckor ismét kialakultak a világ nagyvárosainak díszfényei. A 2007-ben Sydney-ből indult kezdeményezés mára a világ legnagyobb önkéntes akciója lett.

Kambodzsa, Kína, Indonézia, Mianmar, Fülöp-szigetek) és Kelet-Európában (Litvánia és Románia) élő, a társadalom periferiájára szorult csoportok gyermekeinek oktatási támogatására használja.

Az adomány egy részét az UNICEF és a Save the Children tanárok továbbképzésére, gyermekbarát oktatási technikák megismertetésére, tanszerek (ceruza, könyv, táska) beszerzésére, iskolák újjáépítésére, a megfelelő vízellátás és illemhelyek megteremtésére, valamint nagyobb iskolalátogatási arány biztosítására fordítják.

A Save the Children emellett élelmezésre is költ az adományokból. A nemzetközi gyermekvédelmi szervezet felmérése szerint 170 millió öt éven aluli gyerek fejlődését akadályozza az elégtelen tápláltság, illetve az, hogy a szoptató anyák maguk is éheznek. Pakisztánban, Bangladesben, Indiában, Peruban és Nigériában él a fejlődésben visszamaradt gyerekek fele. Hat szülőből egy nem engedheti meg magának, hogy húst, tejet vagy zöldséget vegyen. A jelentés adatai szerint a gyermekhalálozás egyharmada elégtelen táplálásra vezethető vissza.

A hulladékhegyek ellen küzd a Kraft

A Kraft Foods 36 üzeme hasznosítja teljesen a termelési hulladékát. A cégnél új termelési és üzleti kultúrát alakítottak ki.

„A hulladékcsökkentés mellett tettük le a voksunkat – mondta Christine McGrath, a globális fenntarthatóságért felelős elnökhelyettes. – Ma 36 létesítményünk van 13 országban, amelyek egyáltalán nem küldenek hulladékot a lerakókba. A termelési hulladékunkat 2005 óta 50 százalékkal csökkenttük. A stratégiánk egyszerű: termelj kevesebb hulladékot, és keress új hasznosítási formát a keletkező hulladéknak. Éppen ezt teszik a munkatársaink.”

A munkatársak tovább javítják ezen a téren a teljesítményt azzal, hogy a szemléletüket, az üzleti gyakorlatot és kultúrát változtatják meg,

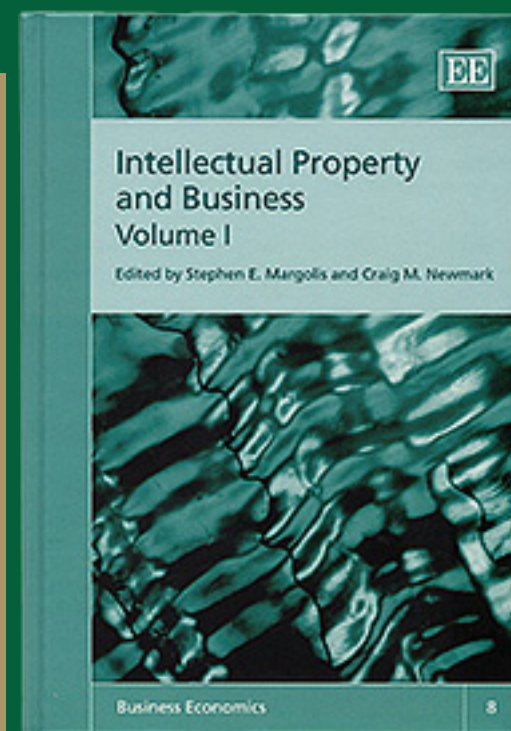
A CSR-híreket összeállította:

Paksi Mária,
az MGYOSZ nemzetközi igazgatóhelyettese

valamint azzal, hogy új partnereket keresnek, hogy a hulladékból érték válhasson. A Kraft Foodsnál a szilárdhulladék-kibocsátás nagy része termelésből származik, így kézenfekvő volt a változásokat a termelőüzemekben kezdeni. 2007-ben a vállalat elindította a Sonoco Recyclinggel közösen a Sonoco Sustainability Solution (S3) szolgáltatást, amely lehetőséget biztosít a jelentős hulladékcsökkentésre az üzemekben. A cél, hogy egyáltalán ne küldjenek hulladékot a lerakókba. Mára ezt 24 európai és 12 amerikai üzemnek sikerült elérnie. További létesítményeikben is jelentősen csökkentették a hulladékkibocsátást.

A TUDÁSGAZDASÁG KÉZIKÖNYVE

A szellemi tulajdon gazdaságtana és oltalmának joga, amit e könyv elénk tár, mind nagyobb jelentőséget kap azáltal, hogy korunkban az innováció adja a gazdasági fejlődés egyik legnagyobb hajtóerejét. Ezek mélyreható ismerete nélkülözhetetlen minden cégnek, amely versenyképes akar lenni a piacon.

A szakirodalom másfél évtizede kimutatta, hogy az immateriális vagyon vált a legfontosabb vagyonelemmé a modern gazdaságban – felmérések szerint az Amerikai Egyesült Államokban az 500 legnagyobb tőzsdei cég piaci értékének 80 százalékát már az immateriális vagyonuk teszi ki. Benne viszont döntő súlyú a szellemi tulajdon, hiszen innováció nélkül nem tartható fenn sem a versenyképesség, az eredményesség, a hatékonyság, sem pedig az immateriális vagyon gyakran jelentős részét alkotó márkavonzerő. Az innováció motorja viszont az élenjáró tudást felölelő szellemi tulajdon.

A cégeknek szinte kivétel nélkül olyan piacon kell kivívniuk a fennmaradásukat, amelyeken igen erős a túlkínálat, s csak árucikkeik állandó fejlesztésével, tényleges megújításával tudják biztosítani azok kelendőségét. Az új termékek létrehozását és piacra vitelét már nem a kereslet ösztönzi, hanem a piaci pozícióharc új paradigmája: aki értékesítési lehetőséget akar, teremtsen meg azt magának azáltal, hogy megújított kínálatával új keresletet támaszt, vagy másoktól keresletet rabol.

Ostoba, kontraproduktív reklám ebben az „új”, „megújult” jelzős szerkezet, ha nincs mellette az árucikk ténylegesen több, jobb funkciójának, megnövelt használati értékének felmutatása, ami viszont csak fejlesztéssel teremthető meg. Ezért a cégek és országok verseny- és

**Stephen E. Margolis,
Craig M. Newman (szerk.):**

INTELLECTUAL PROPERTY AND BUSINESS I-II

**A szellemi tulajdon
és az üzlet**

**A cégek és országok
verseny- és jövedelem-
termelő képessége egyre
inkább a tudásgazdaság
még magasabb, minőségileg
többet követelő
szintjén, az alkotóképességeik
versenyében dől
el.**

Edward Elgar, 2010

jövedelemtermelő képessége egyre inkább a tudásgazdaság még magasabb, minőségileg többet követelő szintjén, az alkotóképességeik versenyében dől el. Ebben a legfőbb erőforrásuk a szellemi tulajdonuk, az viszont rendkívül kényes eszköz, amelynek kezelése, hasznosítása, védelme nagy hozzáértést követel. Ehhez segít az élvonalbeli kiadó e könyve.

1072 oldalán, öt tematikus részbe sorolva 40 tanulmány sorakozik. Összeállításuk ötvözi az elméletet, a gyakorlatot és az intézményi környezet részleteit, felmutatja részterületek fontos vonulatait, valamint kiemelkedő vitás kérdéseket.

A szerkesztők rámutatnak, hogy két téma rendre visszatér: az egyik az, hogy az új technológiák miként feszítik a jogi kereteket, a másik pedig, hogy az utóbbiak milyen nagy mértékben képesek végül is alkalmazkodni a technikai fejlődéshez és az általa életre hívott gazdasági és társadalmi változásokhoz.

Az öt tematikus rész: ♦ Szellemi tulajdon (15 tanulmány) ♦ Szerzői jog (6 tanulmány) ♦ Szabadalmak (11) ♦ Ipari titok és szellemi tulajdon alkotó információk (3) ♦ Védjegyek (5) Mindez az ismeretek alapvető forrását jelentheti mindenkinek, aki szellemi vagyonnal és annak hasznosításával dolgozik.

Dr. Osman Péter